

Зовнішній борг України на кінець II кварталу 2022 року

(за методологією шостого видання Керівництва з платіжного балансу та міжнародної інвестиційної позиції)

Протягом II кварталу 2022 року **валовий зовнішній борг України** збільшився на 0.2 млрд дол. США – до **128.0 млрд дол. США** (порівняно з початком року зменшився на 1.7 млрд дол. США). Відносно ВВП борг збільшився до **67.51%** з **63.3%** на кінець I кварталу (на початок року борг становив 64.6%).

Зростання зовнішнього боргу відбулося за рахунок **боргу державного сектору**, який збільшився на 2.1 млрд дол. США і становив 60.1 млрд дол. США (31.7% від ВВП). Натомість борг **приватного сектору** скоротився на 1.9 млрд дол. США – до 67.9 млрд дол. США (35.8% від ВВП).

Зовнішні зобов'язання **сектору загального державного управління зросли на 2.5 млрд дол. США – до 55.4 млрд дол. США** (29.2% від ВВП) за рахунок таких різноспрямованих чинників:

чистого залучення коштів від міжнародних партнерів (на 3.9 млрд дол. США);

чистого погашення за ОВДП та цінними паперами місцевих органів самоврядування (на 0.2 млрд дол. США);

зменшення заборгованості за рахунок курсових змін (на 1.2 млрд дол. США – головним чином за рахунок девальвації євро до долара США).

Зовнішній борг **центрального банку** в II кварталі 2022 року **зменшився на 0.4 млрд дол. США** в основному завдяки погашенню боргу перед МВФ (0.3 млрд дол. США) і на кінець II кварталу 2022 року становив 4.7 млрд дол. США (2.5% від ВВП).

Загалом у результаті курсових змін у II кварталі 2022 року зовнішні зобов'язання державного сектору зменшилися на 1.4 млрд дол. США, з яких за рахунок зміни курсу СПЗ – на 0.6 млрд дол. США.

Обсяг зовнішніх зобов'язань **сектору інших депозитних корпорацій** України зменшився у II кварталі 2022 року на 190 млн дол. США і становив **2.4 млрд дол. США** (1.3% від ВВП). Скорочення переважно зумовлювалося зменшенням зовнішньої заборгованості за кредитами та позиками (на 128 млн дол. США).

Зовнішній борг **інших секторів економіки** протягом II кварталу 2022 року скоротився на 1.6 млрд дол. США до **45.0 млрд дол. США** (23.7% від ВВП) за рахунок таких чинників:

зменшення заборгованості за торговими кредитами на 1.4 млрд дол. США;

скорочення заборгованості за кредитами та позиками на 0.2 млрд дол. США.

¹ У розрахунках на кінець II кварталу 2022 року використано попередні дані щодо ВВП за власними оцінками НБУ.

Міжфірмовий борг підприємств, що перебувають у відносинах прямого інвестування, зменшився у II кварталі 2022 року на 92 млн дол. США і становив **20.5 млрд дол. США** (10.8% від ВВП) за рахунок таких різноспрямованих чинників:

зменшення зовнішньої заборгованості за кредитами та позиками від прямого інвестора на 181 млн дол. США;

збільшення зовнішньої заборгованості за кредитами та позиками сестринських підприємств на 67 млн дол. США.

У цілому заборгованість інших секторів економіки (разом із міжфірмовим боргом) зменшилася на 1.7 млрд дол. США у II кварталі 2022 року і становила **65.5 млрд дол. США** (34.5% від ВВП).

За рахунок курсових змін обсяг заборгованості реального сектору зменшився на 0.6 млрд дол. США.

Обсяги простроченої заборгованості за негарантованими кредитами реального сектору (у тому числі від прямих інвесторів) збільшилися на 0.5 млрд дол. США і на кінець II кварталу 2022 року становили 23.9 млрд дол. США (12.6% від ВВП).

За географічною структурою заборгованості реального сектору за негарантованими кредитами (разом із міжфірмовим боргом) основною країною кредитором залишався Кіпр: його частка становила 47.9% від загального обсягу та за квартал збільшилася на 0.2 в. п. Частка Великої Британії зменшилася на 0.5 в. п. та становила 11.2%. Питома вага Німеччини також скоротилася (на 0.1 в. п.) та становила 2.8%. Частки Нідерландів, США та Віргінських островів (Брит.) залишалися на рівні I кварталу 2022 року та становили 7.9%, 3.0% та 2.7% відповідно. Водночас частка Люксембургу зросла за II квартал на 0.2 в. п. та становила 2.8%. У простроченій заборгованості реального сектору за цими інструментами частка Кіпру протягом II кварталу зменшилася на 1.2 в. п. і становила 60.0%.

Основною валютою зовнішніх запозичень України станом на кінець II кварталу 2022 року залишається долар США: його частка становила 60.1% від загального обсягу зовнішнього боргу, зменшившись за квартал на 0.3 в. п. Також зменшилася частка запозичень у СПЗ перед МВФ (з 11.7% до 11.0%). Водночас не змінилися частки зовнішньої заборгованості у євро (24.1%) та гривнях (2.8% від обсягу боргу).

Обсяг короткострокового зовнішнього боргу за залишковим терміном погашення за II квартал 2022 року зменшився на 1.8 млрд дол. США і на 30 червня 2022 року становив 44.0² млрд дол. США.

Зобов'язання сектору загального державного управління, які мають бути погашені впродовж наступних 12 місяців, лишилися практично на рівні I кварталу та становили 3.1 млрд дол. США: зростання майбутніх погашень за ОВДП компенсуватиметься меншими виплатами за ОЗДП та кредитами МВФ.

² Статистика короткострокового зовнішнього боргу складена на основі інформації актуальної станом на 01.07.2022, тобто до того, як Україна оголосила про завершення операцій з управління державними борговими зобов'язаннями та внесення змін до умов випуску всіх облігацій зовнішніх державних позик та державних деривативів України, а також єврооблігацій, гарантованих державою.

Майбутні погашення зобов'язань центрального банку скоротилися на 66 млн дол. США за рахунок виплат МВФ.

Майбутні погашення зобов'язань банківського сектору скоротилися на 76 млн дол. США та станом на 30 червня 2022 року становили 1.7 млрд дол. США головним чином за рахунок скорочення обсягів майбутніх виплат за кредитами та борговими цінними паперами.

Загальні обсяги зобов'язань реального сектору (разом із міжфірмовим боргом), які мають бути погашені впродовж наступних 12 місяців, зменшилися на 1.7 млрд дол. США (до 37.6 млрд дол. США) завдяки зменшенню заборгованості за торговими кредитами на 1.3 млрд дол. США та скороченню виплат за довгостроковими цінними паперами на 0.4 млрд дол. США.